

Christer Carlsson
christer.carlsson@degerfors.se

KUN 86-2022/1

Revidering av riktlinjer för skolval och skolplacering

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kultur- och utbildningsnämnden besluta

1. fastställa förslag till reviderade riktlinjer för skolval och skolplacering

Ärendet

Sex av innevarande läsårs placeringsbeslut till förskoleklasserna överklagades till skolväsendets överklagandenämnd. Efter prövning har nämnden beslutat att upphäva de överklagade placeringsbesluten och återförvisa ärendena till Degerfors kommun för förnyad prövning.

Som skäl anges: "Överklagandenämnden konstaterar att det inte framgår av Degerfors kommuns beslutade riktlinjer för skolplacering hur kommunen tillämpar närhetsprincipen vid urval och informationen har heller inte varit tillgänglig på förhand. Med beaktande av dessa brister finner Överklagandenämnden att Degerfors kommun vid urval till den önskade skolan inför höstterminen 2022 har gått tillväga på ett sätt som inte uppfyller grundläggande krav på rättssäkerhet och förutsägbarhet. Mot denna bakgrund ska beslutet att neka xx plats i förskoleklass vid yy-skolan upphävas och ärendet återförvisas till Degerfors kommun för förnyad prövning."

Förvaltningen har efter kontakt med andra kommuner med liknande handläggning av skolplaceringar, arbetat fram ett nytt förslag till riktlinjer som förvaltningen bedömer har den tydlighet som överklagandenämnden efterfrågar.

Finansiering

Förslaget är kostnadsneutralt.

Bedömning

Förvaltningens förslag innebär ett förtydligande av hur skolval och skolplacering sker i kommunen och förbättrar rättssäkerhet och förutsägbarhet.

Förbättrad information kommer dock sannolikt inte minska antalet överklaganden utan på sikt behöver istället skolorganisationen förändras för att bättre möta medborgarnas önskemål om skolplacering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-10-19

Bilaga 1 Förslag till reviderade riktlinjer för skolval och skolplacering

Bilaga 2 Gällande riktlinjer från 2021 – KUN § 111 2021-12-15 Placering och urvalskriterier för förskoleklass 2022

Christer Carlsson
Förvaltningschef

Beslut ska skickas till

Skolförvaltningen
Samtliga rektorer

Monica Jansson, 0586-482 31
monica.jansson@degerfors.se

- Policy
- Plan
- ▣ **Riktlinje**
- Handlingsplan
- Rutin
- Instruktion

Riktlinjer för skolval och skolplacering

Dokumenttyp Riktlinje	Beslutsinstans Kultur- och utbildningsnämnden
Dokumentet gäller Förskoleklass & Grundskola	Dokumentansvarig Monica Jansson
Revideringar	
Datum för beslut 2022-11-09	Diarienummer KUN 2022-xx

Skolval och skolplacering

Huvudprincipen enligt skollagen (2010:800) är att vårdnadshavarnas val av skola ska styra placeringen av en elev vid en skolenhet. Det är endast i undantagsfall kommunen kan frångå vårdnadshavares önskemål.

Barn som är folkbokförda i Sverige har skolplikt från höstterminen det år de fyller sex år. Vårdnadshavare som har barn som ska börja i förskoleklass väljer önskad skola. Degerfors kommun försöker så långt som möjligt att tillgodose vårdnadshavares önskemål om skola. Om en skola inte har plats för alla elever som har ansökt om plats på skolan måste ett urval göras.

För skolorna i Degerfors kommun beslutar kultur och utbildningsnämnden vilka regler som ska gälla, utöver de som finns i skollagen. Kommunens beslutade regler benämns ”**Riktlinjer för skolval och skolplacering**”.

Enligt skollagen (2010:800) har alla elever rätt till en skolplacering nära hemmet. Detta betyder dock inte att eleven har rätt till en plats på den skola som ligger närmast hemmet.

Vilka ingår i skolvalet?

Degerfors kommun erbjuder i första hand skolplacering för elever folkbokförda i kommunen. Elever från andra kommuner som önskar gå i en skola i Degerfors kommun har möjlighet till det i mån av plats. Vid växelvis boende görs bedömningen utifrån barnets folkbokföringsadress.

Elever som bor i kommunen på grund av särskilda omständigheter men som inte är folkbokförda här, exempelvis familjehemsplaceringar, nyanlända etc, likställs med folkbokförda i kommunen. Elever som är folkbokförda i annan kommun men som ska flytta till Degerfors kommun ska jämföras med folkbokförda i kommunen under förutsättning att man kan styrka att man ska flytta till Degerfors vid aktuellt skolval

Placering i Förskoleklass

9 kap. 15 § En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Önskemål om skola

Årligen genomförs ett skolval till förskoleklass av vårdnadshavare som har barn som är folkbokförda i Degerfors kommun. Vårdnadshavarna lämnar önskemål om skolplacering via en valblankett som kultur- och utbildningsförvaltningen skickar hem till barnets folkbokföringsadress. Vårdnadshavare lämnar önskemål om skolplacering genom att kryssa för en skola på den utskickade valblanketten. Skolplacering beslutas sedan utifrån kommunens urvalsprinciper.

Datum för skolval fastställs årligen av kultur- och utbildningsförvaltningen och publiceras på kommunens hemsida och via förskolornas digitala informationskanaler.

Beslut och delegation

När det årliga skolvalet till förskoleklass har stängt prövar förvaltningen samtliga skolval mot fastställda "riktlinjer för skolval och skolplacering" och säkerställer att alla elever får en skolplacering. Alla elever får sedan ett placeringsbeslut. För de elever som inte har fått placering enligt sina önskemål kan justering ske om platser frigörs på den önskade skolan fram till läsårsstart. Elev som skulle ha placerats på skolan, om det funnits ytterligare platser vid skolvalet, får då ett nytt placeringsbeslut på önskad skola.

Skolchef fattar beslut om skolplacering enligt kultur- och utbildningsnämndens delegeringsordning.

Principer för skolplacering och urvalsgrunder.

Huvudregeln är att eleven ska placeras på den skola vårdnadshavaren önskar.

Om det finns fler sökande än platser och den önskade placeringen skulle medföra en annan elevs rätt till en placering vid en skola nära hemmet åsidosätts, ska kommunen enligt skollagen placera eleven vid en annan skola.

Urvalsgrunder vid placering

Om antalet platser på en skola är färre än antalet sökande, görs ett urval enligt några förutbestämda principer.

1. Särskilda skäl för att ta emot eleven vid aktuell skola.
2. Placering enligt den relativa närhetsprincipen.

Förklaring av urvalskriterier

Särskilda skäl

Elever kan ges förtur till en skolenhet om särskilda skäl föreligger. Särskilda skäl tillämpas restriktivt. Det kan handla om en elev med behov som endast kan tillgodoses på en specifik skola eller andra personliga behov av extraordinär karaktär. Information om att elev har särskilda skäl inför skolplacering anges vid val till skola och ska styrkas.

Relativ närhet

Den relativa närhetsprincipen innebär att om två elever valt samma skola och bara en av eleverna kan få plats, så har den elev som har längst färdväg till övriga alternativ företräde. Vid mätning av avstånd används samma mätmetod och principer som vid handläggning av skolskjuts.

Om vårdnadshavare inte valt skola

Alla skolpliktiga elever ska gå i skolan. Om vårdnadshavare av någon anledning inte lämnat in önskemål om skola ska eleven ändå placeras på en skola. Det gäller även om valet inte är giltigt, exempelvis om det finns två vårdnadshavare och de inte är överens om vilken skola som önskas. Om vårdnadshavare trots påminnelse inte gör ett aktivt eller giltigt skolval likställer kommunen det med att eleven önskar skolan som ligger närmast hemmet.

Vid önskemål om skolbyte

Vårdnadshavare som önskar byta skola för sitt barn gör en ansökan via skolförvaltningen. Om bytet inte godkännts av båda vårdnadshavarna får eleven gå kvar på den skola eleven redan är placerad på.

Om en elev placeras på den önskade skolenheten efter skolbyte förloras automatiskt platsen på den nuvarande skolenheten. Om det inte finns plats på den önskade skolan behåller eleven platsen på den nuvarande skolenheten.

Hantering av ansökan sker enligt principer för skolplacering och urvalsgrunder.

Handläggning av ansökan och beslut sker enligt samma principer som för placering i förskoleklass beskrivet ovan.

Skolchef fattar beslut om skolplacering enligt kultur- och utbildningsnämndens delegeringsordning.

Önskemål om skola vid inflyttning

Om behov av placering uppstår under året lämnar vårdnadshavare sitt önskemål om skola via kommunens e-tjänst, anmälan till grundskola. Vårdnadshavare behöver styrka att eleven kommer vara folkbokförd i Degerfors kommun och från vilket datum som eleven ska ha sin skolplacering.

Hantering av ansökan sker enligt principer för skolplacering och urvalsgrunder. Skolchef fattar beslut om skolplacering enligt kultur- och utbildningsnämndens delegeringsordning.

Gå i skola i en annan kommun

En elev har rätt att gå i en annan kommuns skola om eleven har särskilda skäl att få gå i skolan där utifrån sina personliga förhållanden. Innan kommunen fattar beslut om att ta emot eleven ska den inhämta ett yttrande från elevens hemkommun.

En kommun får även i andra fall ta emot en elev från en annan kommun om elevens vårdnadshavare önska det. Om det inte finns särskilda skäl är det ingen rättighet utan det är frivilligt för den andra kommunen att ta emot eleven.

I skolvalet anges önskad skola (i den andra kommunen) och som alternativ anges den egna kommunens skola som önskas om inte skolplacering fås i den andra kommunen. När man söker skolplacering i en annan kommun ska vårdnadshavaren själv göra ansökan till den andra kommunen.

Skolplacering vid flytt från Degerfors kommun

Vid flytt till annan kommun ska vårdnadshavaren kontakta den nya kommunen för anordnande av en skolplacering där.

En elev som tagits emot i Degerfors förskoleklass/grundskola ett visst läsår har rätt att gå kvar hela läsåret, även om de förhållanden som låg till grund för mottagandet har ändrats under läsåret. Om det endast återstår en årskurs för eleven har eleven rätt att gå kvar sista årskursen.

Beslut och delegation

Skolchefen fattar beslut om skolplacering enligt kultur- och utbildningsnämndens delegeringsordning. Om vårdnadshavare är missnöjda med beslutet kan det överklagas. Läs mer under rubriken överklagande.

Tillämpliga bestämmelser

9 Kap. 15§ Skollagen gällande förskoleklass

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önska att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

10 Kap. 30§ Skollagen gällande grundskola

En elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önska att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om

1. den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen, eller
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Beslut enligt andra stycket 2 gäller omedelbart, om inte annat beslutas.

Överklaganden av placeringsbeslut

Ett beslut om att avslå ansökan enligt första stycket i 9:e och 10:e kapitlet kan överklagas till förvaltningsrätten genom laglighetsprövning.

Överklagan måste ha kommit till Kultur- och utbildningsförvaltningen inom tre veckor från att beslutet/protokollet har anslagits på kommunens officiella anslagstavla.

Ett beslut om att avslå ansökan enligt andra stycket i 9:e och 10:e kapitlet kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Överklagan måste ha kommit till Kultur- och utbildningsförvaltningen inom tre veckor från att klaganden tagit del av beslutet.

Ett överklagande ska vara ställt till den instans som ska pröva ärendet men ges in till Kultur- och utbildningsförvaltningen i Degerfors kommun som prövar om överklagandet har inkommit i rätt tid.

§ 111

Dnr 00127-2021

Placering och urvalskriterier förskoleklass 2022

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

Kultur- och utbildningsnämnden beslutar:

1. Fastställa riktvärden för antal placerade barn inom förskoleklass vid kommunens skolenheter enligt:

Strömtorpsskolan	38 elever
Bruksskolan	18 elever
Parkskolan	18 elever
Åtorp skola	18 elever
Svartå skola	18 elever

2. Fastställa urvalskriterierna vid placering i förskoleklass enligt nedan förslag.

Detta beslut ersätter tidigare beslut avseende placering i förskoleklass (Dnr: KUN 00018-2021).

Sammanfattning av ärendet

Hemkommunen är skyldig att ordna en plats i förskoleklass för alla barn som har rätt till utbildning. Vårdnadshavare har rätt att välja skola för sitt barn i hela kommunen. (Skollag 9 kap. 12 och 15§§) När vårdnadshavarna gör val till förskoleklass så fortsätter barnet normalt sin skolgång där även i grundskolan.

Hur många elever som får plats vid varje kommunal skolenhet bestäms av kommunen. Kommunen fastställer elevantal vid varje enhet.

Inför valet till förskoleklass är hela kommunen ett upptagningsområde. Vid beslut om vilka barn som ska placeras på respektive skolenhet används den fastställda organisationen av förskoleklass och närhetsprincipen som grund för placeringsskola.

Kommunen har relativt stort utrymme att själva bestämma vilka principer som ska gälla vid skolplacering så länge de inte går emot vårdnadshavares önskemål eller närhetsprincipen. Kommunen får bara frångå vårdnadshavares önskemål om den placering de vill ha skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Förslag kommunens urvalskriterier

1. Som grund ligger skolornas organisation med fastställt antal elever vid respektive skolenhet.
2. Eleverna fördelas därefter till enheterna enligt närhetsprincipen

Närhetsprincipen innebär att en vårdnadshavares önskemål inte får gå ut över ett annat barns rätt till placering nära hemmet. Det kan finnas flera skolor i kommunen som ligger nära hemmet, så närhetsprincipen innebär inte alltid att barnet blir placerat vid den skolenhet som ligger närmast hemmet.
3. Kommunen får frånga vårdnadshavares önskemål om den placering de vill ha medför betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Inför skolvalet till förskoleklass skickas valblankett till vårdnadshavarna och då informeras även om gällande urvalskriterier och fördelningsprinciper.

Beslutsunderlag

Kultur- och utbildningsnämndens arbetsutskott § 38/2021-12-01

Tjänsteskrivelse, 2021-11-30

Skickas till

Rektorer inom grundskolan F-6

Skolkontoret

Christer Carlsson
christer.carlsson@degerfors.se

KUN 83-2022

Statliga Lärarlönelyftet i Degerfors kommun 2022

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kultur- och utbildningsnämnden besluta:

1. Fastställa förvaltningens förslag till urvalmetod och fördelning av vakanta lärarlönelyftsbidrag

Sammanfattning av ärendet

Det statliga Lärarlönelyftet infördes 2016 och lanserades då som ett permanent statsbidrag. I budgetpropositionen för 2022 aviserade regeringen dock att stora delar av anslaget i lärarlönelyftet skulle flyttas till likvärdig skola-bidraget för att minska den administrativa bördan för huvudmän.

Regeringen har därefter kommunicerat att de avser att låta medlen ligga kvar i lärarlönelyftet, tills det att en översyn har gjorts av lärarlönelyftet och andra riktade statsbidrag inom skolområdet.

Inom Degerfors kommun infördes lärarlönelyftet som en permanent löneökning med ett lönepåslag på 3000 kr/månad. Hur urvalet gick till finns ej dokumenterat och förhandlades ej heller med fackliga parter. När en medarbetare med lärarlönelyft slutat inom kommunen har aktuell rektor själv utsett en ny utan samverkan med facken.

Ärendet

Personalavgångar med lärarlönelyft har över tid skett så att det nu finns ett vakant rekryterbart statsbidragsutrymme om 329 640 kr för läsåret 22/23.

Statsbidrag ges under förutsättning att huvudmannen till en lärare eller förskollärare som uppfyller villkoren i 6-8 §§ i förordningen betalar en lön som överstiger den lön som skulle ha betalats enligt den ordinarie lönerevisionen. Den sammanlagda löneökningen hos varje huvudman ska överstiga den lön som annars skulle ha betalats enligt den ordinarie lönerevisionen med i genomsnitt minst 2 500 kronor och högst 3 500 kronor per månad och lärare eller förskollärare.

Förvaltningen föreslår fortsatt att 3000 kr fördelas per anställd som tar del av lärarlönelyftet. I Degerfors görs ingen skillnad i löneflyft, d.v.s. vi ger samma löneflyft till samtliga medarbetare som tar del av lärarlönelyftet.

Beräkningen av hur mycket en löneökning för en lärare kostar per år, räknas med löneökningen per månad x 12 x 1,42 (för sociala avgifter). Utifrån beräkningen räcker lärarlönelyftet till totalt 46 anställda, varav, enligt förordningen, 5 medarbetare i förskola och fritidshem.

Om någon av de medarbetare som får del av lärarlönelyftet slutar sin anställning, har dennes skolledare möjlighet att utifrån kriterierna utse annan medarbetare som ska få ta del av lärarlönelyftet.

Utifrån rådande osäkerhet om huruvida statsbidraget består föreslår förvaltningen att lärarlönelyftet, för nyttillkommande, fördelas som ett ettårigt lönetillägg som förnyas ett år i taget som statsbidraget i dess nuvarande form.

Fördelning av bidraget

- 10 % (5 x 3000 kr) fördelas till medarbetare inom:
 - förskola
 - fritidshemmen

Idag nyttjas 3 lärarlönelyft inom förskolan och 1 inom fritidshemmen. Det finns därmed 1 ledigt lärarlönelyft att fördela.

- 90 % (41 x 3000 kr) fördelas till medarbetare inom skolformerna:
 - Förskoleklass
 - Grundskola
 - Grundsärskola
 - Gymnasieskola

Idag nyttjas 36 lärarlönelyft inom ovanstående skolformer. Det finns därmed 5 lediga lärarlönelyft att fördela.

Fördelningen inom grundskolan räknas proportionerligt mellan rektorsområden utifrån antalet årsarbeten med lärarlegitimation eller likställd kvalificerad enligt förordningen.

Förvaltningen föreslår att vakanta lärarlönelyftsmedel fördelas enligt kolumn nya i tabellen nedan.

Rektorsområden	LLL	Befintliga	Nya
Strömtorp F-6	8	6	1
Bruket/Svartå F-6	6	4	2
Parken/Åtorp F-6	7	6	-
Stora Valla 7-9	9	7	2
Grundsärskolan 1-9	-	-	-
Gymnasieskolan	11	13	-
Summa:	41	36	5

LLL= Proportionerligt fördelade lärarlyftslöneökningar.

Befintliga= Redan permanent fördelade lärarlönelyftslöneökningar som ej kan återkallas utan avslut av anställning.

Av tabellen ovan framgår att gymnasiet redan disponerar 2 lönetillägg mer än den proportionerliga fördelningen. Justering har därför gjorts i fördelningen till grundskolans rektorsområden tills utjämning är möjlig efter eventuella personalavgångar från gymnasiet över tid.

Med legitimerad lärare jämställs de lärare som:

1. Trots att de saknar legitimation är anställda utan tidsbegränsning för att undervisa i modersmål eller i ett yrkesämne i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med stöd av 2 kap. 20 § första stycket skollagen,
2. Bedriver undervisning med stöd av 2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen, eller
3. Är undantagna från kravet på legitimation enligt föreskrifter meddelade med stöd av 2 kap. 13 § tredje stycket skollagen.

Urval

Skolledarna avgör utifrån de fyra prestationskriterierna i förordningen vilka i den egna personalen som får lönetillägg via lärarlönelyftet.

Vid urvalsprocessen följs följande steg:

1. Respektive skolledare börjar med att se på hela sin personalstab.
2. De medarbetare som inte uppnår grundkraven i förordningstexten tas bort. Förstelärare och specialpedagoger undantas också från urvalet.
3. Därefter bedömer skolledaren de som återstår enligt de fyra prestationskriterierna i förordningstexten och sammanställer en lista över de medarbetare som bäst uppfyller kriterierna.

Genomförande

Skolledarna fullgör urvalsarbetet och skickar in sammanställningen till skolförvaltningen. Därefter presenterar förvaltningen en gemensam sammanställning av urvalet till facken vid närmast kommande samverkansmöte.

Medarbetare som får ta del av lärarlönelyftet informeras efter att information till de fackliga har skett.

Finansiering

Förslaget finansieras genom årligt statsbidrag.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att förslaget ger större transparens gentemot medarbetare och fackliga parter och att det säkrar kommunen från nya kostnadsökningar om staten väljer att avveckla delar av statsbidraget som tidigare aviserats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2022-10-18

Christer Carlsson
Förvaltningschef/Skolchef
Kultur- och utbildningsförvaltningen

Beslut ska skickas till

Skolförvaltningen
Samtliga rektorer